

ਮਕੈਨੀਕਲ ਡਰਾਈਂਗ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰਕਲਾ

ਸ਼ੇਈ-ਨੈਵੀ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ (2025-26)

(ਭਾਗ-1)

ਜਿਓਮੈਟਰੀਕਲ ਡਰਾਈਂਗ

1. ਰੇਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਕੋਣ।
2. ਤਿਕੋਣਾਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਭੁਜ।
3. ਬਹੁਭੁਜਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਪੈਮਾਨੇ।
4. ਚੱਕਰ ਅਤੇ ਛੇਹਤ ਰੇਖਾਵਾਂ।

(ਸਕੇਲ/ਮਕੈਨੀਕਲ ਡਰਾਈਂਗ)

1. (i) ਸਕੇਲ ਡਰਾਈਂਗ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ।

(ii) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਦਾ ਮੱਥਾ, ਪਾਸਾ ਅਤੇ ਪਲੈਨ ਬਣਾਉਣਾ।

1. ਇੱਟ ਅਤੇ ਇੱਟ ਨਾਲ ਬਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਲਾਕ	2. ਸਧਾਰਣ ਪਟੜਾ
3. ਸਧਾਰਨ ਕੁਰਸੀ	4. ਸਾਧਾਰਨ ਬੈਂਚ
5. ਟੂਲ ਬੈਕਸ	6. ਬੁੱਕ ਸ਼ੈਲਫ
7. ਬੁੱਕ ਰੈਕ	8. ਬੇਬੀ ਡੈਕਸ
9. ਬਲਾਕ ਲੈਟਰ 'T'	10. U ਬਲਾਕ
11. ਬਲਾਕ	12. ਬਲਾਕ
13. V ਬਲਾਕ	

ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਪ: ਪੂਰੇ ਡਰਾਈਂਗ ਪੇਪਰ ਦਾ $\frac{1}{4}$ ਭਾਗ (35 ਸੇਂ. ਮੀ. x 25 ਸੇਂ. ਮੀ.)

ਭਾਗ-2

ਚਿੱਤਰਕਲਾ (ਪ੍ਰਯੋਗੀ)

(ਓ) ਵਸਤੂ ਚਿੱਤਰਨ (Still life) (ਜ਼ਰੂਰੀ)

ਸਾਦਾ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਚਿੱਤਰਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਦੇ-ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਨਾ ਹੋਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕਠਿਆਂ ਰੱਖ ਕੇ ਚਿੱਤਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਫੁਲਦਾਨ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਅਤੇ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਦਿਲਚਸਪ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਵਸਤੂਆਂ ਸੈਟ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ।

ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਪ : ਪੂਰੇ ਡਰਾਈਂਗ ਪੇਪਰ ਦਾ $\frac{1}{4}$ ਭਾਗ (35 ਸੈ. ਮੀ. x 25 ਸੈ. ਮੀ.)

ਮਾਧਿਅਮ: ਚਾਰਕੋਲ / ਪੇਸਟਲ/ ਪਾਈ ਰੰਗ।

(ਅ) 1. ਸਕੈਚਿੰਗ ਅਤੇ ਬਨਾਵਟ:

ਕਲਪਨਾਮਈ ਫਰੀਹੈਂਡ ਆਪਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਪੰਛੀ, ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਆਮ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ
'ਘਟਨਾਵਾਂ' ਸੰਬੰਧੀ ਚਿੱਤਰ।

ਪੂਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਪ : ਪੂਰੇ ਡਰਾਈਂਗ ਪੇਪਰ ਦਾ 1/4 ਭਾਗ (35 ਸੈ. ਮੀ. x 25 ਸੈ. ਮੀ.)

ਮਾਧਿਅਮ: ਪੈਨਸਲ / ਚਾਰਕੋਲ / ਪੇਸਟਲ / ਪਾਣੀ ਰੰਗ।

ਜਾਂ

2. ਧਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ (Land Scape)

ਕਲਪਨਾ ਤੇ ਯਾਦ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਧਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਚਿੱਤਰਨਾ। ਧਰਤੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਪਹਾੜ, ਦਰਖਤ, ਦਰਿਆ, ਝੋਂਪੜੀ, ਝੀਲਾਂ ਆਦਿ ਚਿਤਰੇ ਜਾਣ।

ਪੂਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਪ : ਪੂਰੇ ਡਰਾਈਂਗ ਪੇਪਰ ਦਾ 1/4 ਭਾਗ (35 ਸੈ. ਮੀ. x 25 ਸੈ. ਮੀ.)

ਮਾਧਿਅਮ: ਪੈਨਸਲ / ਚਾਰਕੋਲ / ਪੇਸਟਲ / ਪਾਣੀ ਰੰਗ।

ਜਾਂ

3. ਡਿਜ਼ਾਇਨ:

ਜਿਓਮੈਟਰੀਕਲ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਨਮੂਨਿਆਂ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ। ਇਹ
ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਵਰਗ, ਤਿਕੋਣ, ਆਇਤਕਾਰ ਦੇ ਚੱਕਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਜਾਣ।

ਪੂਰੇ ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਪ : ਪੂਰੇ ਡਰਾਈਂਗ ਪੇਪਰ ਦਾ 1/4 ਭਾਗ (35 ਸੈ. ਮੀ. x 25 ਸੈ. ਮੀ.)

ਮਾਧਿਅਮ: ਪੈਨਸਲ / ਚਾਰਕੋਲ / ਪੇਸਟਲ / ਪਾਣੀ ਰੰਗ।

ਜਾਂ

4. ਪੇਸਟਰ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ

ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ, ਸਿਹਤ, ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਪੇਸਟਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ।

ਕਾਗਜ਼ ਦਾ ਮਾਪ : ਪੂਰੇ ਡਰਾਈਂਗ ਪੇਪਰ ਦਾ 1/4 ਭਾਗ (35 ਸੈ. ਮੀ. x 25 ਸੈ. ਮੀ.)

ਮਾਧਿਅਮ: ਪੇਸਟਲ ਕਲਰ।